

De Heer P. PIEREUSE
Directeur van de Directie voor
Monumenten en Landschappen
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest - BROH
CCN-Vooruitgangstraat 80, bus 1
1035 Brussel

Brussel,

U/Ref: sd/2043-0625/03/2009-524PU
O/Ref: gm/BXL2.1412/s.517
Bijlage : /

Mijnheer de Directeur,

Betreft : BRUSSEL.Timmerhoutskaai 3 – Barchonstraat 3-7. Kleurstelling van de voor- en achtergevel. Advies van de KCML
Dossier behandeld door Dhr. S. Duquesne

In antwoord op uw brief van 9 maart 2012, ontvangen op 15 maart, melden wij u dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 28 maart 2012 over hoger vermelde aanvraag een gunstig advies heeft uitgebracht.

De Commissie verzet zich niet tegen het voorstel van kleurstelling voor de voor- en achtergevels van boven vermeld pand. Desondanks meent ze dat de bevindingen van het stratigrafisch onderzoek niet van die aard zijn om die optie te verkiezen. Daarom acht ze het aangewezen om te opteren voor een meer traditioneel 19^{de}-eeuws kleurschema, namelijk een gebroken witte tint voor de gevels en een iets lichter wit voor het buitenschrijnwerk. Ze vraagt de bouwheer en ontwerper die optie in overweging te nemen en eerder daarvoor te kiezen.

De aanvraag betreft de kleurstelling van de voor- en achtergevel (beploistering en buitenschrijnwerk) van het boven vermeld pand dat in zijn totaliteit is beschermd; De Commissie bracht een gunstig advies uit over het restauratie- en herinrichtingsproject van dat pand uit tijdens haar vergadering van 17 maart 2010. De werken zijn momenteel in uitvoering. Voor wat betreft de kleurkeuze van de gevelbeploistering en het buitenschrijnwerk van de gevels werd ondertussen een stratigrafisch onderzoek uitgevoerd waarvan de resultaten vandaag voorliggen.

Omwille van de vele opeenvolgende verbouwingen en transformaties van de gevel en het schrijnwerk, is het vandaag erg moeilijk een eenduidig voorstel te doen voor de kleurstelling van de gevels (zo werd de oorspronkelijke bezetting van de voorgevel in het verleden volledig afgebikt en

door een cementbepleistering vervangen – het project voorziet opnieuw een traditionele kalkbepleistering).

Voor de restauratie en gedeeltelijke reconstructie (meer bepaal van de begane grond van de voorgevel) werd de 19^e-eeuwse toestand als referentie werd genomen.

De oudste afwerkingslagen van de originele bepleistering van de voorgevel, waarvan nog enkele sporen teruggevonden konden worden, vertonen een okerbruine tint. Hierop werd later een witte afwerkingslaag aangebracht. De okerkleur is waarschijnlijk een restant uit een vroegere periode, mogelijk uit de 17^e eeuw.

Op sporen van de oorspronkelijke kalk-zandpleister van de achtergevel werden verschillende afwerkingslagen gevonden, gaande van wit over lichtoker tot donker- en lichtgrijs.

Voor wat het buitenschrijnwerk betreft werden zeer uiteenlopende kleuren teruggevonden. Men stelt voor om als referentie de 19^{de}-eeuwse ramen van niveau +2 van de voorgevel als referentie te nemen, en meer bepaald de 2^e en 3^e laag (donkergroene tinten). Volgens de onderzoeker betreft het aannemelijke kleuren voor 19^{de}-eeuws schrijnwerk. Op het buitenschrijnwerk van de achtergevel (waar eveneens nog 19^{de}-eeuws schrijnwerk op de gelijkvloerse verdieping aanwezig is) werden geen gelijkaardige tinten teruggevonden.

Gezien de heterogene resultaten van het stratigrafische vooronderzoek stelt men volgende kleurstelling voor, die zowel op de voor- als de achtergevel toegepast zou worden:

- een witte, heel lichtgrijze tint voor de bepleistering;
- een donkergroen voor het buitenschrijnwerk en de kroonlijst.

Hoewel de Commissie dit voorstel niet volledig afwijst, meent ze dat de bevindingen van het stratigrafisch onderzoek niet van die aard zijn dat deze optie als de meest pertinente naar voor kan worden geschoven. Omwille van de heterogene resultaten van dat onderzoek, **lijkt het dan ook adequater om te opteren voor een meer gangbare 19^{de}-eeuwse kleurstelling, namelijk een gebroken witte tint voor de gevels en een iets lichtere witte tint voor het schrijnwerk.** Het betreft hier de tinten die doorgaans worden aanbevolen voor gelijkaardige panden waar de 19^{de}-eeuwse toestand als referentie wordt genomen. Die optie werd ook naar voor geschoven voor de aanpalende panden op de Timmerhoutskaai. Ze vraagt de bouwheer en de ontwerper dan ook eerder voor die kleurstelling te opteren. **In elk geval moet een staal van de nieuwe kleuren op voorhand en in situ ter goedkeuring worden voorgelegd aan de DML.**

Met de meeste hoogachting,

A. VAN LOO
Secretaris

M.-L. ROGGEMANS
Voorzitter